

Prekentekest: Luk 24,45-48

Da åpnet han deres forstand så de kunne forstå skriftene, og han sa til dem: «Slik står det skrevet: Messias skal lide og stå opp fra de døde tredje dag, og i hans navn skal omvendelse og tilgivelse for syndene forkynnes for alle folkeslag; dere skal begynne i Jerusalem. Dere er vitner om dette. ...»

Slik lyder det hellige evangelium.

Treenighetssøndag

Treenighetssøndag, det er navnet på denne søndagen i kirkens år. Vi feiret jul for fem måneder siden. Vi har feiret påske og vi har feiret pinse. Høytidene forteller at Gud sendte sin Sønn for å frelse mennesker, at Guds Sønn døde som en soning for alle våre synder, at Jesus lever i dag, at han kommer oss nær takket være pinsen og Ånden og tar bolig i oss som er døpt og tror, og at Gud har gitt oss alt dette fordi han elsker hver og en av oss så uendelig høyt.

I løpet av et snaut halvt kirkens år har vi opplevd samtlige høytider og hele dette mektige budskapet. Og i dag er Lucha døpt. Alt Gud har gjort for å frelse mennesker, det var for at Lucha skulle bli døpt, og for at du og jeg skulle bli døpt, og for at alle som er døpt skal leve ut og praktisere det livet i tro vi fikk i dåpen, hvor vi enn bor i verden og hvilken tid vi enn skulle leve i.

I dag er det altså Treenighetssøndag, og Lucha ble døpt til Faderens og Sønnens og Den hellige Ånds navn. Jesus innstiftet dåpen som det siste før han fór opp til himmelen. Ånden kom nær på pinsedag. Fra da av ble den kristne dåp i Den treenige Guds navn praktisert og har lagt mennesker til Guds menighet fra sted til sted, fra land til land og på alle kontinenter.

Så har vi altså opplevd tre store høytider og enda til Treenighetssøndag i løpet av et snaut halvt kirkeår. Hva skal vi da med den andre halvdelen? Skal vi ta fri og vente på at det skal bli jul igjen? Nei. I dagens prekentekest er det som Jesus setter oss inn i oppgavene som har ventet. Det vil si, det var hans disipler den gang han talte til, apostlene, de som skulle bli kirkeledere. Misjonens tid stod for døren. Det kristne budskapet skulle ut til en hel verden. Ånden skulle komme og apostlene skulle utrustes til oppgaven. Det skulle skje en vekst. Guds rike skulle vokse, og denne veksten skulle skje i det enkelte mennesket som tok imot Jesus som Frelser og Herre i sitt liv.

Og her er vi i dag på Treenighetssøndagen i Lund kirke. Tilbakelagt er kirkens festhalvår. Foran oss ligger kirkens grønne tid, for grønn er den liturgiske fargen. Det grønne minner oss om vekst. I dag er Lucha født på ny til et liv i den kristne forsakelse og tro. Det skal skje en vekst også i Luchas liv, en vekst i tro og etterfølgelse av Jesus.

Vi er alle kalt til å vokse i troen. Forsakelse er å gi avkall på noe for troens skyld. Derfor forsaker vi djevelen og alle hans gjerninger og alt hans vesen, og vi tror på Den treenige Gud. Forsakelsen og troen handler om våre liv. Vi skal formes av Guds ord. Vi skal gi avkall på vantroen og minnes på at det pågår en reell

åndskamp, ikke bare i vår kirke, men også i våre liv. Til utrusning og vekst har vi fått kirkens grønne veksthalvår – og vi trenger det.

Omvendelse og tilgivelse

I dagens prekentekst trekker Jesus linjen tilbake til det som står skrevet i Moseloven, hos profetene og i Salmene. Og som vi har vært inne på, trekker han også linjen framover til pinsedag. Her er det en sammenheng, slik det alltid har vært en sammenheng i de ting Gud gjør.

Fra gammelt av har Gud utvalgt seg et folk, Israel. Dåpen og pinsen handler om at Gud utvider sitt folk til å gjelde mennesker av alle folkeslag som slutter seg til den kristne tro, lar seg døpe til den treenige Guds navn og lever troens liv.

Hva innebærer det å leve troens liv? Vi leste: «Da åpnet han deres forstand så de kunne forstå skriftene, og han sa til dem: 'Slik står det skrevet: Messias skal lide og stå opp fra de døde tredje dag, og i hans navn skal omvendelse og tilgivelse for syndene forkynnes for alle folkeslag ...'.»

Det handler altså om omvendelse og tilgivelse for syndene. Men hva med bare tilgivelse uten omvendelse? Må vi fortsatt i 2016 komme drassende med denne omvendelsen? Hører ikke omvendelse mer hjemme på bedehuset og litt tilbake i tid? Jo, jeg har merket at noen tenker og gir uttrykk for slike tanker. Må vi virkelig ta med oss de brysomme bibelordene, slike som også pinsedagens prekentekst der Jesus sier: «Den som elsker meg, vil holde fast på mitt ord, og min Far skal elske ham, og vi skal komme og bo hos ham. Den som ikke elsker meg, holder ikke fast på mine ord.» Joh 14,23f.

Hva med å bare tro på Jesus? Må vi også tro på det som Jesus og apostlene har sagt og lært, og må vi vende om hvis livene våre kolliderer med dette? Jo, i dag har vi høyt og hellig reist oss opp i Lund kirke og sagt fram forsakelsen og troen. Ja, det er noe vi må gi avkall på og det er noe vi tror på. Kristenlivet forplikter. Hvordan vi innretter oss i livet er selvsagt viktig som eksempel for andre, men enda viktigere er det fordi tilgivelsen og omvendelsen faktisk hører sammen, ikke som en sur plikt, men fordi Gud har født oss på ny til å være Guds barn.

Forhåpentligvis er det slik at barn ønsker å gjøre slik som foreldrene sier, selv om det ikke alltid blir slik. Når Gud er vår Far ønsker vi ikke lenger å være ulydige mot Gud, for slik skal Guds Ånd virke i våre liv. Dertil ber vi i Fadervår om å ikke komme i fristelse, men å frelses fra det onde. Skal vi forstå Jesus og apostlene rett, ville den største ulykken som kan ramme et menneske være om noen fristes til synd og dertil fristes til å verken angre eller vende om. Det ville være det samme som å forlate sin himmelske Far, gi avkall på frelsen og sitt hjem i himmelen. Omvendelse og tilgivelse hører sammen.

Nådens evangelium

Så farer livet så ulikt med oss, og alt går ikke etter planen. Livet selv er fullt av eksempler, men også innen kunsten er dette et tema med en tidløs aktualitet. Så hender det også at disse tidløse temaene på ny aktualiseres.

I fjor i begynnelsen av juni var jeg i Torino i Italia. Egentlig for å se Jesu lik-klede som akkurat det året ble utstilt i en kirke. Sammen med noen millioner pilegrimer fikk vi se kledet med bilde av et korsfestet menneske preget inn som en fotonegativ med sårmerker etter tornekrone, spydspiss i siden og naglemerker, og ble slik minnet om hva frelsen har kostet av lidelse.

Etterpå gikk vi på besøk i Torinos opera. Det var Faust av franskmannen Charles Gounod som ble framført. Her, som også i Goethes Faust, møter vi Mefistofeles. Han er djevelen selv. Handlingen er slik: I et møte med Mefistofeles gir den aldrende Faust djevelen sin sjel hvis bare djevelen vil tjene ham og gi ham ungdommen tilbake. Faust får et forhold til den unge vakre Margareta. Hun blir gravid, føder barnet og dreper det.

Det som talte mest til meg, var ikke Faust sin skjebne, men Margaretas. Hun angret sin synd og kjente på fordømmelsen fra mennesker, men fremfor alt så hun fortapelsen i øynene. Hun søkte den nådige Gud. I denne operaen var det framstilt slik at Margareta søkte til kirken, men foran alteret møtte den angrende Margareta Mefistofeles, som på sitt djevleske vis fikk henne bort fra sin søken med budskapet: «Der er ingen nåde».

Margareta bar på en anger. Hennes barnedrap var offentlig fordømt som en straffbar handling. For å aktualisere saken for vår tid, hadde regissøren plassert en rekke «gravide» kvinner på geledd på scenekanten, mens Mefistofeles punkterte deres graviditet, visuelt uttrykt med en ballong under kjolen, mens han sang sin arie og lo en iskald ondskapsfull latter for hver kvinne som slik «tok abort» og sank sammen i sorg og tomhet. På den måten ble også vår tids barnedrap sortert inn under djevelen og alle hans gjerninger og alt hans vesen.

Like fullt, Margareta vek ikke unna sin synd. Hun gav ikke opp, men fant det hun søkte etter først å ha avslørt Mefistofeles, altså djevelen som mannen bak Faust. Etter denne oppdagelsen, ble det hennes valg å ikke lenger følge Faust, men på ny søke nåden hos Gud.

Dømt til døden for å ha drept sitt barn sitter hun i siste akt i fengsel. I fortvilelse roper hun til himmelens Gud om frelse. Operaen sluttet med en mektig Kristus-hymne i det Margareta svevde bort og englene forkynte hennes frelse.

Til meg talte denne operaens åndelige side sterkt, for scenekunsten forsterker budskapet gjennom det en hører og ser. Og jo, livet farer så ulikt av sted med oss. Hva våre kristne søsken enn måtte møte av budskap foran alteret i framtidens kirke, så står det skrevet i 1Joh 2: «Mine barn, dette skriver jeg til dere for at dere ikke skal synde. Men om noen synder, har vi en talsmann hos Far, Jesus Kristus, Den rettferdige. Han er en soning for våre synder, ja, ikke bare for våre, men for hele verdens. På dette vet vi at vi kjenner ham: at vi holder hans bud.» 1Joh 2,1-3.

I dag er vi fremfor alt minnet om Guds nåde, at det takket være Jesus, at han døde på korset som en soning for våre synder, finnes en tilgivelsens mulighet for syndere som vender om. Så ser vi også at Gud har en motstander som vil ha

oss bort fra omvendelsen og den sanne nåden. Han er ikke bare en ytre fiende, men del av en åndskamp så vel i vår kirke som i våre liv. Men la oss holde desto mer fast ved den læren Jesus og apostlene har gitt oss, for budskapet om omvendelse og tilgivelse for syndene skal forkynnes for en hel verden med oppstart i Jerusalem.

Så er vi da alle i samme båt, likeså avhengige av den samme nåde. Omvendelse handler om å snu og gå i en annen retning enn synden. Vi snur og går til Jesus. Måtte denne vendingen være en livslang holdning og en daglig øvelse, ikke bare for de store skippertak, men også for hverdagens små og store forgåelser i tanker, ord og gjerninger. Og måtte hver og en av oss ha funnet vår plass blant Guds tilgitte syndere.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.